У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 211. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЛИСТОПАДА 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 18, 1970 No. 211. VOL. LXXVII.

— *КОРОТКІ ВІСТІ* —

Вівторок, 17 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

ПЕНТАГОН ПОВІДОМИВ про заплянувану реформу „зелених беретів" — спеціяльної частини американської армії, витренованої для особливих доручень. Тепер у строю є 9 000 „зелених беретів", але через зміну політики через 2-3 роки їх буде лише 6 000 осіб. Ця зміна політики, що стосується „Зелених беретів", скерована в напрямку політики президента Ніксона: не захищати безпосередньо своїх союзників, а допомагати їм настільки, щоб вони могли захищати самі себе.

БІЛИЙ ДІМ ЦІЛКОВИТО ЗАПЕРЕЧИВ будь - який зв'язок з платним оголошенням, що з'явилося друком в понад 80 газетах у ЗСА напередодні минулих виборів. У тому оголошенні обвинувачувалось 8 демократичних кандидатів у тому, що вони підтримують насилля й радикалізм. Але в приватній розмові з представниками бизнесу не названий член уряду президента Ніксона сказав, що хтось із Білого Дому таки брав участь у підготові тексту того контроверсійного оголошення в пресі.

ТРИДЦЯТЬ МІЛЬЙОНІВ БРАЗИЛІЙЦІВ вперше після чотирьох років особливого становища в тій країні мали змогу вільно голосувати у неділю 15-го листопада за кандидатів до Сенату й ін. керівних органів. Президент Бразилії Еміліо Медісі виконав таким чином обіцянку, дану народові рік тому, коли він прийшов до влади. У Бразилії є дві офіційно визнані партії: проурядова Союз Національної Відбудови і опозиційна — Бразилійський Демократичний Рух.

ВСЯ ПОЛІЦІЯ В БУЕНОС АЙРЕСІ ЗМОБІЛІЗОВАНА для розшуку осіб, які вбили поліційного інспектора напередодні суду, де він мав давати показання. На тому суді будуть обвинувачені п'ятеро осіб, замішаних у вбивстві колишнього президента Аргентини Педра Арамбуру. Поліційного старшину - інспектора Освальда Сандоваля застрілили члени так зв. Аргентинських Визвольних Сил. Атентатники застрілили його з автоматичної зброї з автомобіля.

ЧЕРЕЗ ТРАГІЧНЕ НЕПОРОЗУМІННЯ у Феніксі, Арізона, зазнали поранень перевдягнений у цивільне поліцай і господар дому п. Вест. За будинком від довшого часу пильнувала поліція для боротьби проти розповсюджування наркотиків. У будинку жили гіппі, яких було запідозрено в злочині. Але гіппі подалися геть кілька днів тому, а поліція спершу вважала, що вони живуть в тій же квартирі. Господар Вест не хотів впустити перевдягненого поліцая і так дійшло до безглуздої стрілянини. Обоє поранені легко.

МІЖ 75 ПАСАЖИРАМИ ЛІТАКА „ДС-9", який розбився в Апалацьких горах, були чотири спортовці з стейту Ню Джерзі, які студіювали в Університеті Маршала. Всі пасажири й команда загинули. Із стейту Ню Джерзі загинули: Т. Шобрідж, А. Гарріс мол., К. Жілмор і М. Лайтермен.

У СВІТІ

ЛОНДОНСЬКИЙ „ТАЙМС" ТВЕРДИТЬ, що Хрущов назвав був Сталіна „боягузом несповна розуму" й заповів друкування від 23 ц. м. різних заяв і завваг Хрущова, дармащо дружина Хрущова Ніна рішуче заперечила, наче б Хрущов писав якісь спомини. Лондонський „Таймс" не виявив, звідкіля він узяв той рукопис. Американське видавництво „Тайму" заповіло, що тижневик „Лайф" друкуватиме ті ніби-то спомини, які згодом появляться також окремою книжкою.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДКЛАВ рішення щодо своєї участи у переговорах з Єгиптом про замирення — на кілька тижнів. Перший прем'єр Ізраїлю Давід Бен Гуріон заявив, що Ізраїль зробив помилку, відтягнувшись від тих переговорів та що Ізраїль повинен звільнити майже всі арабські землі, бо має досить терену для своїх нових еміґрантів. Покищо між Ізраїлем та арабами триває перемир'я.

СОВЄТСЬКИЙ САТЕЛІТ „ЛУНА 17" КРУЖЛЯЄ довкола Місяця. Не відомо, чи „Луна 17" осяде на Місяці, як це зробила була „Луна 16", і забере відтіль зразки поверхні та повернеться на Землю. „Луна 17", як і „Луна 16", не має людської залоги.

РАСОВА СЕҐРЕҐАЦІЯ НЕ ШКОДИТЬ чорним — твердить прем'єр біло - расистського уряду в Південно-африканському Союзі, Джан Фостер. Він запевняє, що режим расового поділу в тій країні сприяє муринській „незалежності", якої ніби тамошні чорні автохтони — не хочуть. Фостер заявився за нав'язанням дипломатичних взаємин з усіма муринськими державами на базі взаємного невтручання до внутрішніх справ.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ КАО КІ ПРИБУВ з двотижневими відвідинами до ЗСА. Він хотів був прилетіти до Вашингтону на масове віче 3 жовтня ц. р., але його переконали, щоб візиту відклав після американських виборів. Хоч прилет віце - президента Као Кі і його дружини засекречено, проте таки на летовищі була коло 20 демонстрантів, які кричали „Кі до дому". Він поїхав бізпосередньо з летовища до Військової Академії у Вест Пойнті.

У ТУРЕЧЧИНІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ закон, за яким будуть видавати тих, які прибудуть до Туреччини із схопленим літаком, без уваги на їхні мотиви. За дотеперішнім законом турецькі власті не видають політичних втікачів. Закон про видачу винуватців схоплення літаків не буде стосуватися минулих випадків, отже не видадуть совєтам винуватців схоплення двох совєтських літаків.

КАНТОН ЦЮРІХУ У ШВАЙЦАРІЇ ПРИЗНАВ у плебісциті виборчі права своїм жінкам. Таким чином з-посеред 23-ох швайцарських автономних кантонів — вже у 9-ох кантонах жінки мають право голосування, але все ще не мають такого права у федеральних виборах у Швайцарії. Між самими швайцарськими жінками існує сильний рух проти активної участи у політичних справах країни.

НА ОСТРОВАХ РЬЮКУ В ЯПОНІЇ ВІДБУЛИСЯ перші від часу останньої світової війни вибори до японського парляменту. Керівна Ліберально - демократична партія прем'єра Ейсаку Сато зазнала невдачу, бо на 5 мандатів здобула тільки два, а три здобули ліві опозиційні партії. З-посеред двох мандатів до японського сенату — урядова партія отримала один мандат.

Сенатори відкинули урядовий законопроєкт про безпеку в роботі

Вашингтон. — Зібравшися на свою нову, після виборів, сесію, Сенат ЗСА розглянув у понеділок 16 листопада внесений урядом законопроєкт про безпеку в роботі, в якому була передбачена федеральна контроля над стандартами безпеки праці в індустрійних підприємствах. За урядовим законопроєктом голосувало 39 сенаторів, проти 41. Голосували проти законопроєкту також деякі республіканські сенатори, між ними Чарльз Е. Гуделл і Джекоб Джейвітс з Ню Йорку, Едвард В. Брук з Массачусетс і Кліфорд П. Кейс з Ню Джерзі. Не зважаючи на відкинення цього законопроєкту, в конгресових колах рахуються з тим, що деякі його частини і постанови будуть включені до нової версії законопроєкту, опрацьованої на основі дебат і стосовних пропозицій в Сенаті і в Палаті Репрезентантів. З вимогою уряду про конечність встановлення контролі над стандартами безпеки в роботі погоджувалися більшість сенаторів. Контроверсійним у пропонованому урядом законопроєкті було питання, хто має бути відповідальний за встановлення і продовжування контролі над безпекою праці у підприємствах. Уряд през. Ніксона пропонував, щоб цими справами займалася п'ятичленна президентська рада і окрема тричленна комісія, яка мала б співпрацювати з секретарем праці.

Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт про допомогу в контролі народжень

Вашингтон. — Палата Репрезентантів схвалила під час своєї першої після виборів сесії довгооспорюваний законопроєкт про допомогу в контролі народжень для жінок, які не мають засобів покористуватися для цього відповідними ліками, заходами чи лікарською консультацією. Схвалено цей законопроєкт 298 голосами проти 32. Прийнята Палатою Репрезентантів версія законопроєкту буде узгіднена палатно-сенатською конференцією із версією, яка була схвалена Сенатом ще влітку цього року. Після цього законопроєкт буде переданий в найближчих тижнях для підпису Президентові. Згідно з обома версіями законопроєкту допомогу в контролі народжень одержуватимуть усі жінки, які цього бажають, але не мають грошей, щоб покористуватися лікарською порадою чи купити відповідні ліки. Обраховують, що в ЗСА потребують такої допомоги 5 мільйонів жінок. Для здійснення допоміжної акції в цьому напрямку буде встановлена при департаменті здоров'я, виховання і суспільної опіки окрема федеральна аґенція — Бюро для популяційних справ. З суґестіями в справі встановлення допомоги в контролі народжень виступали окремі сенатори і конґресмени вже протягом двадцяти років, але вирішення справи відтягувано зогляду на сильну опозицію католицьких кіл у ЗСА.

Дванадцять лідерів Гудсонського повіту і Джерзі Сити обвинувачені за здирство

Нюарк. — Найбільш впливовий політик Гудсонського повіту Джан В. Кенні і посадник міста Джерзі Сити Томас И. Вілен є між дванадцяти лідерами цих повітів і міста, що їх у понеділок, 16-го листопада, федеральна велика лава присяжних поставила в стан обвинувачення за здирство грошей від фірм і компаній, що діставали працю для міста і повіту. Їх обвинувачується у здирстві 182.000 дол., „незаконно вживаючи залякування та під прикриттям офіціяльного права", припиняючи достави машинерії, матеріялів і робочої сили на місця будов. Між обвинуваченими, крім згаданих, є також комішенер Порт оф Ню Йорк Оториті, що відає тунелями і мостами між Ню Йорком і Ню Джерзі, Віліям А. Стернкопоф та шеф поліції Гудсонського повіту Фред И. Копке. Кенні і Вілен обвинувачені також у виповнюванні невірних податкових зворотів, не подаючи в них повної суми своїх прибутків. Між пошкодованими названо кілька місцевих інженерних і будівельних фірм. Якщоб обвинувачення було потверджене, то обвинувачені можуть бути засуджені до 20 років ув'язнення та по десять тисяч долярів гривни за кожний із названих в обвинуваченні 33 випадків здирства.

ВИСТАВКА ТЕМІСТОКЛА ВИРСТИ В ЧИКАҐО

Чикаґо. — В Галерії Спортового Товариства „Леви" від 4 до 6 грудня відбудеться виставка образів модерніста Темістокла Вирсти, який прибув із Франції з дружиною на відвідини до Канади й Америки. Під час відкриття виставки абстрактних праць. Вирсти кілька пісень відспіває п-і К. Вирста. Виставку влаштовує 12-й Відділ Укр. Золотого Хреста.

ФКУ збагатився новими меценатами і новими тисячами

Ню Йорк. — З Фонду Катедри Українознавства інформують, що довгий список меценатів цього фонду на встановлення вже другої катедри українських студій на Гарвардському Університеті збільшився новими іменами і новими тисячами. У відповідь на надруковані в пресі заклики та інформації пожертвували, крім названих уже раніше, по одній тисячі долярів: д-р Ярослав і Лариса Музички з Кентону, Огайо, Володимир і Христина Болюбаш з Торонта, Канада, та Степан і Катерина Шипиляві з Бофало, Н.Й. Дальші пожертви надіслали: д-р Василь Федорців, Гемпстед — $500.00; Микола Калініченко, Бостон — $300.00; Михайло Лозинський, Бостон — $200.00; по

$100.00 пожертвували: Борис А. Вавриццук з Лінкольну, Ярослав Почапський з Рочестеру, Зенон і Ярослава Ґоїв з Дітройту, проф. д-р Юрій Луцький з Торонта, Василь Чайка з Гокіну, В. Яковенко з Мейпелвуду та Василь Савойка й Іван Гнитка з Клівленду. Михайло Чайковський з Ню Гейвену переслав додатково $25.00, пожертвувавши досі на українські студії в Гарварді $525.00.

Без допомоги від Південного В'єтнаму Камбоджа впаде — каже Као Кі

Південно - в'єтнамський віце - президент Нгуєн Као Кі, колишній маршал летунства й кол. прем'єр, вперді праворуч, сходить з літака у товаристві своєї дружини-красуні Маі Лінґ. Він заявив на летовищі ім. Кеннеді у Ню Йорку, що прибув до Америки, щоб „висловити подяку американському народові" за його допомогу у війні проти комуністичної аґресії.

Вашингтон. — Віце-президент Південного В'єтнаму Нгуєн Као Кі перейшов в минулий понеділок 16 листопада перед виструнченими рядами вихованців Військової Академії Вест Пойнту та виголосив у великій залі тієї Академії промову до понад 1,000 старших кадетів і старшин. Він твердив, що коли б південно-в'єтнамська армія не помагала малим і погано вишколеним та погано озброєним військам Камбоджі, то комуністи залилиби її впродовж 24-ох годин. Као Кі запевів, що внедовзі південно-в'єтнамські збройні сили переберуть на себе всі бойові завдання, але висловив острах, щоб американський Уряд — під натиском збоку противосних груп — не відкликав своїх військ занадто швидко. Нгуєна Као Кі, який був маршалом летунства, вітали у Вест Пойнті 19 гарматніми стрілами. З Вест Пойнту Као Кі подався гелікоптером до Морського воєнного коледжу в Нюпорті, Ровд Айленд, а відтіль відвідає й інші американські високі військові школи, в яких виховуються також південно-в'єтнамські старшини.

Катастрофа циклону й повені в Пакістані переступила найгірші сподівання

Дакка, Пакістан. — Офіційні пакістанські чинники, які спершу говорили про 800 вбитих у катастрофі циклону й повені з п'ятниці минулого тижня, тепер признали, що за тимчасовим підрахунком згинуло 55.000 осіб. Речник уряду заявив, що „все зробимо, без уваги на те, чи число жертв виявиться на 300.000 чи 500.000". Обшир, в який вдарив циклон і що його залили високі на 20 стіп хвилі бенгальської затоки, охоплював круг-ло один мільйон населення. Східній Пакістан належить взагалі до найгустіше заселених країн світу і в деяких його частинах на одній квадратній милі живе 600 осіб. 800 квадратних миль були навіщені найбільшою катастрофою. 13 заселених островів зникли були взагалі під водою, яка поволі спадає. Пільот літака, з якого рятункова місія оглядала терен катастрофи, заявив, що „навіть в повітрі видно було смерть".

Хрущов відпекується своїх споминів, публікованих на Заході

Москва. — Офіційна совєтська пресова аґенція ТАСС оприлюднила заяву Хрущєва, в якій він називає „фабрикацією" „так звані спомини чи пригадки", що їх оприлюднення заповіли лондонський „Таймс" і нюйоркське видавництво „Тайм". Хрущов заявив, що він „не вручив своїх споминів ані „Таймові", ані ніякому іншому закордонному видавництву, ані також ніякому видавництву в краю" і тому він називає ті ніби-то його спомини „фабрикацією", на яку він „обурений". Хрущов твердить, що „буржуазна преса" нераз уже проголошувала брехні. Ту заяву Хрущєва оприлюднено також через радіо: це було вперше, коли будь-який орган совєтської державної комунікації взагалі назвав ім'я Хрущова, про якого від шости років, коли-то скинено його з влади, трактовано як „неіснуючого". Тим часом лондонський „Таймс" висловив здогад, що матеріяли з колишніми промовами, заявами і розмовами М. Хрущова мала совєтська політична поліція, КҐБ — „Комітєт Государственной Безопасності" і що сама совєтська поліція „з якихсь причин" передала ті матеріяли на захід. Від кого саме нюйоркський „Тайм" і „Лайф" дістали ті матеріяли — ніхто з них не зраджує. Однак виявлено, що це були спершу неупорядковані й хаотичні, інколи взаємосуперечні, промови, складені в різному часі, разом на понад 275.000 слів і що американський письменник Строб Талбот переклав їх та хронічно впорядкував. Вони появляться під заголовком „Хрущов згадує". Видавництво „Тайм" перепродало їх уже видавництвам в 19-ох різних країнах за понад мільйон дол. Західні коментатори звертають увагу, що коли Совєти рішили подати до відома цю справу своїм громадянам та зажадати від Хрущова й оприлюднити його заяву в цій справі, то вони лякаються, що в тих матеріялах будуть речі для теперішніх правителів дуже неприємні.

В ЕВРОПІ ВІДБУЛИСЯ ОСНОВУЮЧІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА СВ. АНДРЕЯ

Ліль, Франція (П. С.) — Українські католицькі священики з терену Европи відбули основуючі збори свого станового об'єднання, яке в нав'язанні до традицій в рідному краю буде називатися Товариство св. Андрея. Збори відбулися в Ліль (Франція) в днях від 1-го до 12-го листопада. В зборах брало участь 14 священиків, які заступали всіх дотепер зголошених 39 членів. Присутні священики походять з терену Франції, Бельгії, Німеччини, Англії, Югославії та Італії.

Всі українські Владики, що перебувають в Европі, прислали своє благословення чи привіт. Місцевий латинський єпископ Адріян Ґанд особисто передав свій привіт зібраним отцям. Кардинал Ахіль Ліенар, який тепер є на емеритурі і постійно живе в Ліль, запросив отців відвідати його в його резиденції, що сталося в останній день зборів. Обидва ці достойники, відомі приятелі української Церкви, живо цікавилися проблемами українського духовенства.

Збори розпочалися днем молитви й обнови. На другий день зустрічі, в середу, на соборній св. Літургії були присутні численні парохіяни місцевої української парохії, душпастирем якої є о. Зиновій Нарожняк — господар зустрічі. Після Служби Божої, при спільній трапезі, миряни подавали свої погляди на потреби нашої Церкви. Вискази мирян ще більше утвердили переконання зібраних священиків про потребу спільними силами працювати

Головним завданням зборів було виготовити статут. Тому ділу присвячено багато часу, бо йшлося не тільки про організаційну сторінку, але про чітке усвідомлення собі становища й потреб нашої Церкви. У виготовленому статуті, який тепер буде переданий до благословення ієрархії, наголос положено на особисту святість і гідність священика, його інтелектуальну підготовку до широкого поля душпастирської праці, його матеріяльне забезпечення, братерство між священиками, їх співвідповідальність і співпраця з владиками та мирянами. Особливо підчеркнено потребу вивчувати рідну Церкву, її східній характер та конечність боронити її прав до існування та до самобутности.

Збори вибрали обласну управу в такому складі: о. Іван Музика — голова; о. Іван Кіт — секретар; о. Йосип Андріїшин — скарбник; оо. Іван Леськович та Антін Михальський — члени. До контрольної комісії вибра-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В Ню Йорку відбувся „Ленінський симпозіюм"

Ню Йорк. — В неділю 15-го листопада, в пополудневих годинах, в Будинку Визвольного Фронту 315 Схід 10 вул., відбувся симпозіюм на тему: „Ленін в різних аспектах" влаштовуваний з ініціятиви Нюйоркського Відділу Асоціяції Діячів Української Культури при співучасті місцевих Відділів ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ і Осередку СУМА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки. З доповідями виступали: проф. д-р М. Чировський (тема доповіди: „Ленін в науці і філософії), ред. В. Левенець („Ленін і русифікація), ред. Л. Полтава („Ленін і література", маестро Т. Терен-Юськів („Ленін і музика"), маестро В. Ласовський („Ленін і образотворче мистецтво"), і о. В. Базилевський („Ленін і релігія"). Вступне слово виголосив м-ро В. Ласовський. Заключне слово сказав редактор В. Давиденко. Після обговорення членки ОЖ ОЧСУ помастували прелеґентів і гостей чаєм і кавою з солодким печивом. Присутніх було понад 60 осіб.

ВІДЗНАЧАТЬ 20-ЛІТТЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиі, Н. Дж. — Пластова Станиця і Пластприят влаштовують наступної неділі, 22 листопада, Святочний Апель і спільний товариський обід на відзначення 20-ліття заснування й праці Пластової Станиці в цьому надгудзонському місті. О год. 10 ранку в українській катол. церкві св. ап. Петра і Павла відбудеться Богослуження в інтенції пластунів і їх виховників, о 12-й год. Святковий Апель; о 3-й год. по полудні в УНДомі при 92 Фліт вулиці — спільний обід і Зустріч пластунів із громадою.

Інж. Мирослав Кальба відвідає союзові громади в Лос Анджелес, Сас Франсіско і Сіятел

Джерзі Сиі, Н. Дж. — З головної канцелярії УНСоюзу інформують, що в суботу, 21-го листопада, — головний радний УНСоюзу й водночас секретар союзового Відділу в Денвері, Колорадо, інж. Мирослав Кальба, вибирається у службову поїздку на захід, щоб відвідати далеко від осередків нашого життя віддалені Відділи УНСоюзу в Каліфорнійському і Вашинґтонському стейтах. Інж. Кальба, довголітній союзовий діяч в Денвері, був на останній травневій Конвенції і обраний вперше на головного радного УНСоюзу й то з найдальше на Захід висуненого союзового осередку. Як репрезентант того далекого союзового Заходу, він має намір відвідати сусідні громади й допомогти їм оживити союзове життя та причинитися до побільшення їх наний знавець життєво - запоїздки, інж. Кальба задержиться в Лос Анджелесі приблизно перші чотири дні, потім стільки ж днів проведе в Сан Франсіско, а на остатку відвідає Сіятель. Треба сподіватися, що місцеві

Інж. Мирослав Кальба

союзові Відділи подбають про влаштування зустрічі головного радного з якнайбільшим числом союзового членства та з ширшою українською громадою. Як визначний знавець життєво-забезпеченевого діла, інж. Кальба радо допоможе місцевим союзовим діячам і поодиноким громадянам у всіх справах, зв'язаних з забезпеченням в Українськім Народнім Союзі.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЗУАДК у потребі

З писаних і усних звідомлень, що їх склали учасники конференції Дирекційної Ради Злученого Українського Американського Допомогового Комітету 14-го листопада ц. р. у Філядельфії, яскраво видніла розбіжність між надзвичайно корисною діяльністю цієї нашої центральної допомогової організації і поставою української громади. ЗУАДК безумовно втішається, як підкреслювали приявні, якнайкращою опінією у своїх і чужих. На Загальних Зборах цієї організації всі її члени — установи й організації хочуть мати свого представника в Дирекції чи Екзекутиві, окремі громадяни вважають собі за честь належати до неї. Але з цими амбіціями не пов'язане почуття обов'язку супроти цієї установи. Щоб зв'язатися тісніше з американсько - українськими центральними установами, змінено на останніх Загальних Зборах статут: збільшено число віце - президентів до восьми осіб. У практиці виявилось, що більшість членських установ і організацій та їхніх репрезентантів не вплачують навіть своїх скромних внесків. Внаслідок цього усіх членських внесків вплинуло в цьому році лише 245 долярів, а Коляда і Писанка, які взагалі повинні в першу чергу йти на ЗУАДК, дали всього 3,614.-50 дол. Тим часом при найскромнішому плянуванні неможливо діяти такій установі без річного бюджету на 10.000 дол., себто по 800 дол. місячно.

Цьогорічна величезна робота, яку ЗУАДК провів в акції допомоги потерпілим від землетрусу в Югославії, пригадала ще раз необхідність зберегти цю організацію і дати їй практичні можливості діяння. Признання, що їх дістав ЗУАДК від наших земляків в Югославії, від американського амбасадора у Београді, американського Уряду, від архиєпископа Букатка — засвідчили, що ЗУАДК є добрим амбасадором українського імени у світі. З мінімальними фондами, бо зібрано всього 31,957 дол., виконано максимальну роботу, — так само, як це було з переселенчою акцією. Такі можливості відкриваються для допомоги нашим бідним селянам і молоді в Бразилії й Аргентіні. Авдієнція президента ЗУАДК д-ра В. Ґалана й голови Союзу Українок в ЗСА інж. Стефанії Пушкар у румунського амбасадора у Вашингтоні виявила існуючі реальні можливості для допомоги українським жертвам повені у Румунії. Окреме величезне поле харитативної праці в самій Америці. Цю допомогову акцію в ЗСА ведуть також різні інші наші центральні установи й організації. Для координації їх дій, щоб не дублювати тієї самої праці й не витрачати марно енергії і гроша, створено Координаційну Раду Суспільної Служби при ЗУАДК. ЗУАДК не має амбіцій мати монопольне право на харитативну працю, — навпаки, він радо приймає до відома, що таку працю веде інша організація, як ось, наприклад, щодо допомоги поводянам в Румунії, якою зайнявся Союз Українок. Але члени тієї наради у Філядельфії одностайно погодились, що потрібна згідлива й гармонійна співпраця централь на базі узгіднення.

Знаменитий приклад громадської зрілости подала Українська Студентська Громада у Філядельфії. Поважний гурт членів тієї Громади із своїм головою з'явився на тій конференції, зголосившись до добровільної співпраці з ЗУАДК'ом в ділянці суспільної служби на терені Філядельфії. Голова Студентської Громади Микола Куліш заявив: „Дотепер студенти тільки домагалися того чи іншого від громади, — тепер ми дорослі і повинні вже дати дещо громаді". Чи це було б насправді великим тягарем для кожного свідомого американсько - українського громадянина пожертвувати річно для ЗУАДК'у по одному долярові?! А чи так трудно стати членом ЗУАДК'у і заплатити річно 5.00 індивідуального членського внеску?!

Жалюгідним прикладом асуспільного підходу є тих кругло 2.000 осіб і родин, які все ще винні ЗУАДК'ові 60.000 дол. за переселення їх до ЗСА. Тільки мінімальне їх число все ще незаможнє. В більшості це вже заможні люди, з власними домами, автами. Найбільш обуреними на таке явище були власне приявні на нараді студенти, які пропонували вжити драстичних заходів супроти тих осіб, включно з зголошенням їх прізвищ до т. зв. Центрального уряду кредиту й до Уряду іміграції. Коли ЗУАДК дотепер не зробив цього, то теж тільки з гуманітарних мотивів, щоб не завдати шкоди українським людям.

Американсько - українська громада жертвенна. Вона дала й дає фонди на кожну добру, конструктивну ціль. Вона уможливить і ЗУАДК'ові продовжувати своє корисне діло. Варто пригадати латинську приповідку: „Вдвоє дає той, хто дає швидко".

КАРАВАНСЬКОМУ „ДОДАЛИ" 5 РОКІВ

На Заході появилось нове, 15-те число „Хроніки поточних подій" з 31. 8. 70 („Хроника текущих событий"), яка щодва місяці появляється нелегально в СССР, ймовірно в Москві. В ньому знаходимо нові відомості про долю Караванського та інших українських політв'язнів.

(Мюнхен — МП). — Уже в попередньому, 14-му числі „Хроніка поточних подій" повідомляла, що в квітні цього року відбулася у Владимирській тюрмі нова розправа над Святославом Караванським, якому закидали, що він під час свого перебування в концтаборі написав цілий ряд нових „антисовєтських творів". Нове число „Хроніки" подає докладніші дані про перебіг процесу проти Караванського і про відгук, що його цей процес знайшов серед українського громадянства.

Довідавшись про заплянований судовий процес над Караванським, 16 колишніх політв'язнів (в тому числі Вячеслав Чорновіл та Богдан Горинь) надіслали протестаційного листа голові Президії Верховного Совєту УССР і прокуророві УССР Глухові, давши йому назву „Знову камерні справи?" Цей лист знайшов широкий відгомін серед українського громадянства і поширюється в „самвидаві".

Проте, як можна було думати, він не мав жадного впливу на долю Караванського. Тримаючись інструкцій КҐБ, „судді" додали Караванському 5 років ув'язнення до його попередніх 25, хоч це незгідне з совєтським законодавством, у якому говориться, що кара заслання не може перевищувати 15 років.

Хочемо при цьому нагадати, що Святослав Караванський отримав після війни 25 років каторжного заслання, потім його умовно звільнили, а згодом, після того, як він написав цілий ряд праць - протестів проти русифікаційного курсу на Україні, знову запроторили до концтабору і до Владимирської тюрми, де проти нього почали нову справу.

За що ж наново „судили" Караванського? Як виходить з повідомлень „Хроніки поточних подій", нові закиди й обвинувачення проти Караванського мають досить містерійний характер і заносять кагебівською провокацією. Нових п'ять років дали Караванському за те, що він нібито написав в концтаборі тайнописом дві статті: про замирення Заходу зі Сходом та історію розстрілу польських старшин у Катині, доказуючи, що в Катині цих старшин помордували не німці, а совєти. Справу „відкрило" КҐБ, і вона стала підставою для нового обвинувачення і засудження. „В і р о гідним" знайшов нове обвинувачення також і Верховний Суд СССР, відкидаючи 30 червня ц. р. касаційну скаргу адвоката Караванського.

Тим часом аргументи адвоката, що їх він ужив під час процесу і касаційної розправи, такі, що кожен нормальний і незалежний суддя негайно звільнив би Караванського від будь-якої вини. Та, як знаємо, „совєтська справедливість" керується не правдою, а вимогами КҐБ.

Адвокат, як пише „Хроніка поточних подій", вимагав скасування вироку Владимирського суду, спираючись на наступні аргументи: а) тайнопис виконано друкованими літерами, і тому висновок графологічної експертизи, нібито це письмо Караванського, цілком безпідставний; б) тайнопис виконано такими засобами, яких у жадному випадку не могло бути у в'язня; в) пред'явлених рукописів так багато, що на їх виконання в'язневі треба було б стільки часу, що цього аж ніяк не могли б не помітити наглядачі та в'язні; проте ніхто зі свідків не сказав, що будь-коли бачив Караванського за такою роботою; для читання тайнопису необхідні хемікалії чи нагрівання до високої температури, після чого текст стає видним. У розпорядженні ж КҐБ є прилад, який дозволяє читати тайнопис без його виявлення. На суді був показаний невиявлений тайнопис, з чого виходить, що його читали тільки КҐБ та органи слідства. Таким чином виключається факт поширювання і факт виготовлювання рукописів.

Та всі ці логічні аргументи не мали жадного впливу на „логіку" суддів, яким наказано додати Караванському ще 5 років з метою не випустити його на волю. Як виходить з попередніх вісток „Хроніки", К а раванський як під час нового слідства, так і під час судового процесу виявляв непохитну й подивугідну твердість борця, який знає, що його правда свята.

* * *

В тому ж 15-му числі „Хроніки поточних подій" з 31 серпня 1970 р. знаходимо ще декілька важливих вісток про долю наших політв'язнів. До жіночого політичного концтабору ЖХ 385/3 протягом останнього часу перевели довголітніх в'язнів Владимирської тюрми, засуджених на 25 років ув'язнення. Сюди належать, як пише „Хроніка":

1. Катерина Зарицька, народжена 1914 року в Коломиї, в сім'ї учителя гімназії. Закінчила Львівський музичний інститут ім. Лисенка і Львівський політехнічний інститут. В 1934-му р. арештована за участь в замасі на міністра внутрішніх справ Польщі Перацького, засуджена до 4.5 року в'язниці, звільнилась 1939-го року. В березні 40 року арештована НКВД за такі ж обвинувачення, що її пред'явила польська влада в 1934 році. У вересні 1940 р. в тюрмі народився її син Богдан. Наприкінці 1941 р. в короткий період між відступом со-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Панас Феденко

Я. А. КОМЕНСЬКИЙ ТА УКРАЇНА

(2)

Настрій Коменського під впливом цих подій раптово змінився. Він повірив, що протестантська Швеція з своїми союзниками виступить також проти держави Габсбургів і допоможе чехам визволитися. К о м енський сподівався, що союзниками Швеції будуть Семигород, Україна і кримський хан. У своїх листах він висловлював радість, що „римо - католицьке духовенство всюди тікає", що кримські посли поздоровили шведського короля і запропонували йому дружбу. Коменський надіявся, що, коли дійде до мирового договору, то він має бути поширений на Україну і Крим.

В жовтні 1655 р. Коменський писав до свого зятя Фіґулюса, що семигородський князь незабаром почне війну проти Польщі. Він тішився звісткам із Семигороду про союз Раковція з гетьманом Хмельницьким.

На прохання семигородського дипломата Шавма Коменський склав питання для передачі шведському королеві в справі семигородсько-шведського союзу. В одному питанні згадується також про Україну: козаки, союзники бажають прихильности князя Раковція. В їх інтересі, щоб шведський король не поспішав починати війну проти Москви, бо це пошкодило б Україні і Семигородові. (Cum Cozaci coniuncti Moschis amici clementiam suae celsitudinis magno ambitu non solum affectent, sed implorent... Ne in illa illorum affectatione suscipienda aliquid praecipitanter fiat, quod utrinque detrimentosum esse possit". J. Kvačala, Korrespondence J. A. Komenskeho, Праґа, 1898, ст. 202).

Цей лист цікавий тим, що показує, що вже 1655 р. Хмельницький не був задоволений союзом з московським царем і шукав союзу з шведами, семигородцями і наддунайськими князівствами. Але уряд України не хотів виступати проти Москви, поки не була закінчена війна проти Польщі.

Тим часом польські патріоти зробили зручний дипломатичний крок: восени 1656 р. вони „вибрали" на польський трон царя Олексія Михайловича з умовою, що московський цар стане королем польським після смерти Яна Казимира. Це так заохотило московського царя, що він припинив війну проти Польщі і почав війну проти шведів, які були окупантами великої частини Польщі.

Цей несподіваний оборот уважав уряд України за грізну небезпеку для козацької держави. Хмельницький поспішав договоритися з Семигородом і Швецією. В пляні Хмельницького був розділ Польщі між Швецією, Семигородом і Бранденбургом, „щоб корони польської зовсім не було". В переговорах з шведами в Чигирині 1656 р. українці заявили про своє „право на всю давню Україну або Русь аж до Висли". (Jus totius Ucrainae antiquae Vel Roxolaniae usque ad Vistulam).

Коли це діялось у міжнародній політиці, над осідком Єдности Братської в Лєшні сталася біда: в квітні 1656 р. поляки напали на місто і спалили його. В пожежі згоріла й бібліотека Коменського. Коменському пощастило врятуватися від погрому: він перебрався в Голляндію. З цього далекого краю Коменський не переставав цікавитись подіями на Сході Европи. Він покладав великі надії на союз протестантських і православних держав, але скоро ця коаліція розпалася.

В січні 1657 р. князь Семигороду, Юрій Раковці рушив на Польщу і йому на поміч прийшов шведський король. Хмельницький послав корпус під командою полковника Антона Ждановича до цих союзників. Однак, між союзниками не було згоди: князь Семигороду і шведський король снували пляни, зовсім протилежні: і той і другий мріяв про корону польську..., і при тому кожний сподівався, що Україна буде знов провінцією Речі Посполитої. Шведський король мусів покинути кн. Раковція, бо Москва і Данія почали війну проти Швеції. Семигородське військо вирушило на Україну, де зустрілося з армією полк. Ждановича. Москва знала про союз України з Семигородом, і відтіль послано аґентів-аґітаторів намовляти козаків проти союзу з „лютерами"-семигородцями.

Жданович покинув семигородське військо на Поділлі під Меджибожем і рушив на схід. Це дало змогу полякам і татарам оточити семигородське військо в липні 1657 р. і Раковці мусів капітулювати. Довідавшися про відступ Ждановича на схід, Хмельницький послав свого сина Юрія з військом на поміч семигородцям. Однак, недалеко від Меджибожа це військо довідалося про капітуляцію князя Раковціва і вернулося назад. Невдача так вразила гетьмана Хмельницького, що він був спаралізований і незабаром умер.

Про розпад цієї коаліції довідався в Голляндії і Коменський. 10-го жовтня 1657 р. він писав лист, повний жалю, в Лондон до свого приятеля:

„Гай - гай, такий нещасливий кінець шведської війни! Ми сподівалися визволення з-під ярма антихристової тиранії — і ось ще глибше загрузли в болото! З яким завзяттям козаки, московці, шведи, нарешті семигородці почали були війну проти поляків..., однак, ми зносимо гнів Божий за гріхи наші". (Kvačala, Korrespondence..., ст. 224).

Про українців писав Коменський з великою симпатією і після катастрофи князя Раковція під Меджибожем. Його тішило, що „козаки" писали турецькому султанові, щоб не нападав на Семигород, загрожуючи в противному разі репресіями. (Kvačala, ст. 228). Радів Коменський вісткам із Семигороду про відновлення союзу між Семигородом, Україною, Волощиною та Мунтенією. (Kvačala, ст. 241). 22 березня 1658 р. він писав у Лондон, нібито полковника Ждановича (Antonius) український уряд п о к а рав смертю за те, що покинув князя Раковція під Меджибожем.

В своїх листах Коменський з великою хвалою описував подвиги українських князів у боях з татарами й турками: козаки нападали на турецькі кораблі й міста, визволяли полонених християн. Сам султан турецький боявся козацьких походів і посилав до них послів просити, щоб не нападали на турецьку землю. Але, мовляв, не одержав султан від козаків забезпеки від походів. (Neque iam Turca sibi a Cosacis tutus videtur: apud quos non ita pridem Legatum habuit, requirens, ut sub tempus magnae quam molitur expeditionis suae ab illarum incursionibus quietos haberet Regni sui terminos; sed nullam assecutus est ab illis assecurationem". (Kvačala, ст. 238).

Попереду згадано, що Москва своїм втручанням перешкодила успіхові союзу Хмельницького з Раковцієм і Швецією. Це добре знав Коменський. Тому в його листах знаходимо неприхильність до Московщини. Він тішився поразками московського війська. Наприклад, 2 грудня 1661 р. Коменський писав у Лондон:

„Із Борусії (Прусії) приходять дивні вістки про поразку московців: убогий народ московити, народжені для ударів, незвиклі приймати нічого іншого окрім ударів... Народ нетямущий, найтупіший". (Misera gens, Moscovitae, ad plagas nati, nil nisi plagas accipere assueti... Gens ignavissima, stupidissima"...) (Patera, Korrespondence, ст. 232).

Нічим іншим, як гнівом на московський уряд, що зруйнував своїм втручанням політичні пляни Коменського, слід пояснити ці його слова в листі. Поразка московського війська, про яку згадує тут Коменський, то була, мабуть, к а п ітуляція воєводи Шереметєва під Чудновом 1660 р.

Л. Коленська

СУЧАСНА ЖІНКА

Часто читаємо в пресі про кампанію в справі „визволення жінки". Чуємо звідусіль коментарі та відгуки, навіть по домах ведуться живі дискусії. І падають запити: Чи дійсно потрібні й доцільні оті маніфестації по різних містах і містечках Америки? Чи може вже перестати говорити про дискримінацію жінки, а спрямовувати свої сили й шукати, покищо невидимого зла, яке криється не так уже далеко?

Треба признати, що теперішня жінка може зовсім свобідно користуватися правами досі належними лише чоловікам і може будувати своє окремішнє незалежне майбутнє, що ще донедавна, в початках емансипації, виглядало на фантастику й нездійсненну вигадку.

В чому тоді зло? В чому ми схибили? В допомогу мені йде сучасна популярна американська письменниця Анна Морров Ліндберг та її книжка „Дар м о рського дна".

Вона пише, що жінка вправді здобула уже собі становище серед суспільства, але ніяк не здає собі справи з того, що духово вона поволі вичерпується. І хоча в минулому не було змеханізованих, модерних устатковань, жінка при багато спокійніших умовах життя, при менше скомплікованих зайняттях, знаходила більше часу на сконцентрування думки й на поглиблювання своєї ідивідуальности. Тепер платить данину за всі ці свої вигоди: шоферуванням, безупинним купуванням різних продуктів і одягу (усе це, розуміється, наспіх) й роздрібнюється на тисячу маловажних проблем. Тоді яка розв'язка? Лікарі, різні таблетки, а вкінці й це нічого не помагає.

Жінка забуває, що треба хоча б раз на рік пошукати самотности, часами кілька годин, часами лише кілька хвилин — це наче б замешкати „на своєму власному острові" і залишити думки плисти: рівно, вільно й спокійно. К о н центруватися, аналізувати, зглиблювати і цим самим будувати - творити свій окремішній, духовий світ. За всяку ціну відбитися від нерівного ритму життя, а піклуватися своїм істотним джерелом буття — постійним удуховленням. Цим самим жінка повніше зможе дарувати свою ніжність і теплоту родині, а своєю душевною рівновагою може стати запорукою рятунку нашої культури.

Прочитавши книжку письменниці і проаналізувавши наше теперішнє буття, вважаю, що нам не конечні сучасні „визвольні жіночі рухи". Сьогодні вони розминаються з ціллю і не мають чіткого окреслення. Особливо важливе сьогодні — це стремління відшукати самого себе в абсолютній тиші й спокою. Наша повинність — різьбити нашу духовість і жити повноціло, щоб могти із себе давати іншим. Наша синтеза — це твердість, коли нав'яжеться відповідна ситуація, але й велика ніжність, при цілковитій душевній рівновазі. Єдина вона дасть змогу вдержати себе й інших у час теперішнього нерівного ритму. І як це не дивно, впоряд із відкриванням нових плянет, з осягненням нових міжплянетарних доріг і просторів, різних технічних винаходів, кудись дівається й зникає притаманна всім попереднім сторіччям — вічна жіночість.

Правда, хочу відмітити, що у нашої, української жінки все ж інше духове обличчя — від неї еманує глибше духове життя. В неї, поруч щоденних зайнять, заінтересування вишивкою, розмальовування писанок, впоряд з дітьми розкрашування цяцьок на ялинку. Ще бачимо її, як обгортає образ вишиваним рушником, щоб внести в кімнату український м'який затишок. І це їй надає сонцевидної вдумливости. Але скільки ще таких жінок сьогодні? І вони вже одна за одною включаються і женуться за сучасною неспокійною течією.

Микола Куліш

СТАРИЙ, ІНШИЙ СВІТ...

(1)

Велком ту Югославія!

Альпи залишились позаду, під крилом літака світла якогось міста. Чую голос капітана: „За десять хвилин приземлимось у Загребі, в Югославії". Оце тільки усвідомив, де знаходжуся і куди лечу. Досі Югославія була для мене лише назвою, буквами в газетній статті, останньою рубрикою на летунському квитку. Тепер її бачу реально під собою. Стає трохи страшно. Починаю журитися, що скажу, коли побачать у мене 2,500 футів фільму і повно апаратури. Чи затримають на летовищі, аж довідаються, хто я такий? Чи може вже знають і чекають на мене? В голові починає кружляти зовсім виразне бажання — вертатись поки ні пізно, закинувши й думку про фільмування.

Стукіт коліс по асфальту нагадує, що пізно, час висідати. З валізкою, апаратом та триніжком висідаю з літака. Надворі падає дощ. Сідаю до автобуса, що підвозить нас до головного будинку летовища. Крізь вікно бачу два ряди військових літаків. Виглядають як „міґи", на крилах видніють червоні зірки. Дивно, чому на пасажирському летовищі стоять військові літаки... І знову закрадається думка: чи не вернутись поки не пізно?

Висідаючи з автобуса, завважую біля дверей двох типів у дощовиках та капелюхах. На кожного, хто проходить у двері, кидають фотографічний погляд. Наближаюся де дверей і бачу, як один із них дивиться в мій бік і прямує до мене. Він уже зовсім близько, витягає з кишені руку, і мені здається, що в руці або наказ мене арештувати, або пістоля. На моє превелике здивування, тип простягає до мене руку з словами:

— Велком ту Югославія!

Він бере з моїх рук триніжок і веде мене через будинок на перевірку. По дорозі пояснює анґлійською мовою, що йому відомо, що я з Америки, і він хоче мене позбавити довгої черги пасажирів, між якими я — єдиний американець. Додає, що інших будуть довше перевіряти, бо уряд має проблеми з наркотиками.

Підходимо з ним до стола. Тут стоїть жінка в летунській уніформі. Він передає жінці триніжок і, попрощавшись, відходить. Я чекаю біля стола, поки жінка оглядає мій пашпорт. За кілька секунд з'являється той самий тип з моєю валізкою. Тепер він без плаща і має на собі таку, як і жінка, уніформу. Жінка прибиває печатку на моєму пашпорті, і я проходжу до почекальні.

З голосника лине голосна музика, прислухаюсь і чую „бітлсів", вони співають відому пісню „Даймо мирові нагоду". Трохи приголомшений, іду в напрямі написів „Герц-рент е кар" та численних „Кока-кола". Під тими рідними написами сідаю на валізку і вперше вільніше віддихую, навіть трохи з себе підсміхаючись...

За пару хвилин енерґійно відмахуюсь від численних таксівкарів, пам'ятаючи їх добре з Лондону і особливо з М ю н х е н у. Мабуть, усі таксівкарі світу походять з однієї родини. Знаходжу автобус, що іде до міста, і, вже розташувавшись у ньому біля вікна, бачу мого „типа", який махає мені рукою і кричить:

— Геф е найс візит!

Автобус минає великий напис „Загреб", під яким маленькими буквами читаю: „Пийте кока-колу"...

Банялука

Розкішне мале містечко посеред зелених горбів — це ославлена Банялука. Я приїхав туди поїздом із Загреба. В поїзді мав першу зустріч з югославськими селянами. Три старі бабусі верталися з базару в Загребі. Півгодини просиділи ми з ними в купе мовчки, розглядаючи одне одного з цікавістю. Потім бабусі почали витягати з своїх міхів хліб, ковбасу і обов'язкову, як я пізніше переконався, „ракію", міцну домашнього виробу горілку з сливок чи грушок. Бачу, що, витягнувши це добро, бабусі кидають на мене вимовні погляди. Врешті одна наважилась і простягнула мені шматок ковбаси. Я відмовляюсь на мигах і показую, що неголодний. Але ковбаса не вступається. Тоді обзиваюся по-українському, що я вже їв і дякую. Раптом усі три бабуні нараз заговорили. І вже з трьох сторін долітають до мене деякі зрозумілі слова (вони — сербки): молодий, треба їсти і таке інше. Решту дороги — три години я їв, пив „ракію" і трохи розмовляв. В'їхали ми до Банялуки, співаючи сербських пісень досить згідним квартетом.

На станції в Банялуці був я вже сам, бо мої супутниці „взяли" автобус, а я ще стояв, думаючи, як мені відірвати ноги від землі, що, здавалося, наче їх хтось запхав у цемент. Стояв і дивувався, як це вони могли побігти таким атлетичним бігом. Розпихаючись ліктями, вони таки свій автобус „узяли". На моє щастя, коло станції стояло кілька приватних авт. До одного з них я впросився і таким чином вигідно в'їхав до міста.

По дорозі мав першу нагоду приглянутись людям, що йшли або їхали возами. Чоловіки переважно в темних блюзах та кольорових сорочках з комірцем, виложеним по блюзці. Жінки в чорних сукнях та хустках на голові. Минали ми їх, залишаючи в хмарі пороху. П р и гадую тверді, різкі обличчя. Це моє враження від них, як і від бабусь з поїзду — суворости, може наслідком твердого життя та важкої праці на землі. Інколи траплялися жінки в „денімах" — широких штанах, що їх одягають мусульманські жінки. Діти з веселими обличчями на кожному кроці махали нам ручками.

В Банялуці я заїхав до професора Івана Пецуха, голови Комітету Народностей Боснії-Герцеговини. Тут мене прийняли надзвичайно гостинно. Професор Пецух очолює комітет, що відповідає за розподіл пакунків, масово присланих до Банялуки після землетрусу. Комітет складається з українців (які є в більшості), італійців, поляків, латишів, що живуть у Боснії.

З професором І. Пецухом відвідав я у місті наших земляків. Не можу їх усіх перечислити, але мушу признати, що щиріших, приємніших людей не зустрічав ніде. Всі запрошували до себе, просили, щоб я розказував про Америку, частували мене різними смачними стравами, поїли запашною турецькою кавою і... „ракією". З сльозами на очах дякували братам з Америки за пакунки.

Очевидно, пішов я й до Міської Ради обговорити деталі мого фільмування. Був у Міністерстві Інформації та Допомоги. Моя справа була не з легких. Причиною цього був факт, що я був першою особою, яка бажала зробити фільм у Б о с нії. Тільки за декілька днів дістав дозвіл на фільм про землетрус як центральну тему, а не про життя українців. На фільмування життя українців мусів би я мати окремий дозвіл, авторизований в Београді.

(Далі буде)

Продовжується акція за введення українознавчих предметів на стейтових університетах

Чикаґо (М.С.) — Дня 24-го жовтня тут в залі УНСоюзу відбулася нарада з участю старших громадян і представників української високошкільної молоді, під час якої професор Історії Істерн Іллинойс Університету в Чарлстоні д-р Ст. Горак виступив з доповіддю про потребу і можливості введення українознавчих предметів в програму викладів тих стейтових університетів, в яких, в більшій скількості, студіюють студенти українці. Реферат д-ра Ст. Горака доповнила своїм виступом професор славістики згаданого університету д-р Марія Овчаренко, а дальше слідувала обширна дискусія, в якій приймали участь інші присутні професори місцевих чи сусідніх американських вищих шкіл і студентська молодь. Своєю акцією за введення українських предметів до стейтових університетів д-р Горак розгортає з плятформи спеціяльного, заснованого в березні ц. р. на конвенції американських славістів (AAACC) „Комітету Студій Національностей СССР", в якому він приймає активну участь, як голова організаційного сектора. Незалежно від цього, конґресмен Р. Пуцінскі вніс у Конґресі ЗСА законопроєкт (ч. 14910), ЗСА мали б постати центри етнічних студій, і ті центри мали б в результаті довести до складання таких програм навчання для початкових, середніх і вищих шкіл, в яких було б достатньо висвітлене походження, праця і заслуги супроти Америки даної етнічної групи. Акція спонзорована Комітетом Студій Національностей СССР а в тому аспекті і д-р Горака, має на прицілі передусім українську університетську молодь. Правда, в останньому часі віднотовано, що деякі університети, як от Пенсильванський, а в цьому році Іллинойський (Урбана) і приватний Нортвестерн у Чикаґо ввели вже частково українську мову чи літературу до програм славістичних студій, однак, сталось це, здебільша, завдяки ініціятиві департаментів славістики даних університетів, та й число студентів-українців цих дисциплін дуже мале.

А тимчасом акція, започаткована на терені с. Іллинойс і інших стейтів, де є більша скількість українських студентів, має на увазі активну мобілізацію українського студентства, яке повинно не тільки організовано домагатись введення української мови чи літератури на даному університеті, але теж історії України, економіки, і т.д. і вписуватись на ці виклади, без уваги на такий чи інший напрямок своїх індивідуальних студій. Вся ця акція повинна бути координована, до деякої міри, з українською професурою вищих шкіл даного терену, а в дальшому, якщо перші результати такої акції будуть задовільні і якщо студенти наші справді піднімуть питання це серйозно, тоді в більших університетських центрах постануть Товариства Піклування Українськими Студіями, сперті так на індивідуальне членство як і збірне різних організацій. Його ціллю буде координувати і стимулювати цю акцію, яка повинна б охопити не тільки університети, але і середні та початкові школи з українською етнічною більшістю. Першим кроком до цього на терені Чикаґо (і ст. Іллинойс) буде ширша конференція з студентами-високошкільниками стейтових університетів, а якій у всій ширині це основне питання буде поставлене на обговорення. Цю конференцію, що відбудеться 18-го грудня ц. р. організує Комітет за введення українознавчих студій в стейтових університетах Іллинойс, а в його склад входить трьох старших громадян і п'ять студентів.

На передодні конференції будуть проведені наради з усіма існуючими на терені Чикаґо студентськими організаціями.

ЗАПРОШУЮТЬ НА ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО НА БРУКЛИНІ

Бруклин, Н. Й. — З ініціятиви Відділу УККА та з підтримкою місцевих організацій у неділю 22 листопада в залі Укр. Народного Дому при Ґранд вулиці на Бруклині о 5-ій по полудні відбудеться Свято Листопадового Зриву. Промовлятиме ред. Вол. Левенець, співатиме хор церкви св. Духа під диригуванням маестро Лева Рейнаровича, який виступить теж із сольоспівом; дуети у виконанні М. Стефанишин і Р. Шайди, деклямації молоді з Осередку СУМ.

ПОМЕР ВІДОМИЙ АКТОР СТЕПАН ЗАЛЄСЬКИЙ

Мельборн, Австралія. — Талановитий український актор Степан Залєський несподівано помер у Австралії на 55 році життя, дня 31-го жовтня 1970 року, осиротивши дружину, акторку Ірину Залєську й дальшу родину. Незадовго перед смертю, що дуже вразила всю українську спільноту в Австралії, він режисерував комедію Бенетті „Багряні троянди", яка з успіхом ішла у різних містах для українців в Австралії, на відзначення ювілею акторської праці дружини, п-і Ірини Кобзяр-Залєської, яка дебютувала 25 літ тому в „Камінному Господарі" Лесі Українки, у Львівському Театрі опери і балету. Сл. п. актор Степан Залєський також дебютував у тім театрі, потім виступав у театрах в Ляндеку, Австрія, в Німеччині і в Австралії, у Мельборні. Однією з останніх, виконаних з великим успіхом на сценах у кількох містах Австралії, була його потрійна роля в одній особі — Актора, Архітекта і Вояка Армії УНР, у п'єсі „Актори".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

В Европі відбулися основуючі збори Товариства св. Андрея

(Закінчення зі стор. 1ої)

но оо. Зиновія Нарожняка, Степана Вівчарука та Степана Дмитришина.

У ділових сесіях отці вислухали дві доповіді. О. Іван Кіт з Лювен відчитав доповідь о. архимандрит Єфрема (Зеґерс) про священика у світлі науки II. Ватиканського Собору, о. Андрій Прево, професор Лільського Університету, говорив про сучасні погляди в західній Европі на священиче служіння. Останній день нарад був присвячений плянам праці на майбутнє. Товариство бажає відновити видання „Нива", церковно - суспільний журнал. Перші місяці існування Товариства будуть присвячені організаційній праці та зустрічам священиків, щоб дати нагоду духовенству більше зжитися та частіше обмінюватися своїм душпастирським досвідом. Збори також виготовили синівське звернення до владик та братерський лист до мирян.

Наступний зїзд членів Товариства св. Андрея з цілого европейського терену намічений на половину червня наступного року. Його темою буде: „Молоді подружжя; підготова до подружжя, мішані подружжя, душпастирська праця з молодими подругами". До обговорення складних проблем, зв'язаних з темою, будуть запрошені фахівці та представники молоді. Товариство наміряє відбувати таку спільну конференцію що пів року. Кожна з них буде присвячена якійсь одній важливій душпастирській праці.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в понеділок, 16-го листопада 1970 року ненадійно упокоїлась в Бозі на 73 році життя наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
ЛЕОНІЯ АМАЛІЯ ФЕДАК
з дому ДАЦЬКІВ

б. учителька в Україні та народної школи у Філядельфії, членка 43-го Відділу СУА.

ПАРАСТАС в четвер, 19-го листопада ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в п'ятницю, 20-го листопада 1970 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа і о год. 9:30 р. по Службі Божій на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейс.

В глибокому смутку:

чоловік — ВОЛОДИМИР
донька — д-р ЛЮБОВ з мужем МИКОЛОЮ НІСУ
син — ОЛЕГ з дружиною ДАРІЄЮ
внуки: БОГДАН, АНІТА, ОРЕСТ і НІНА
брат — ЕВГЕН в Дітройті

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 14-го листопада 1970 р., заосмотрений Насвятішими Тайнами, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий

БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п.
СТАНИСЛАВ РУБЧАК

б. суддя Окружного Суду в Станиславові, сотник-авдитор УГА.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 17-го листопада 1970 р. з похоронного заведення Литвин і Литвин на кладовище Hollywood в Юньйон, Н. Дж.

Горем прибиті:

ІРЕНА МАРТИНЕЦЬ — донька з Родиною в Німеччині
ЗЕНОН — син з Родиною
Родина в Краю
Ближча і дальша Родина в ЗСА

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що дня 8-го жовтня 1970 р. у Львові, відійшов ненадійно у Вічність на 90-му році життя наш Найдорожчий ТАТО, СТРИЙ, ДІДО і ПРАДІД

бл. п.
АНДРІЙ БАЗЮК

б. старшина УСС і УГА, учасник Визвольних Змагань.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 10-го жовтня 1970 р. у Львові, Україна.

В сороковий день смерти СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ відбудеться в Українській Католицькій Церкві Богоявлення Господнього в Рочестері, Н. Й. в понеділок, 16 листопада 1970 року, о год. 9:00 ранку.

Горем прибиті:

син — ВАСИЛЬ і МАРІЙКА — синова, Рочестер, Н. Й.
синова — ТЕКЛЯ, Віндзор, Канада
внук — ЯРОСЛАВ з дружиною МИКОЛІЯННОЮ
внука — ОЛЯ з мужем МАРІЯНОМ і правнуками: БОГДАНОМ і МИХАСЕМ, Віндзор, Канада
братанок — ВАСИЛЬ ШУЛЬГАН з дружиною ГАЛЕЮ та дітьми, Торонто, Канада
та вся ближча і дальша Родина в Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
Олени Володимирівни ЧЕХІВСЬКОЇ

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 22-го листопада 1970 року

о год. 12-ій дня, після Служби Божої в Українській Православній Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в НЮ ЙОРКУ (160 West 82nd Street)

РОДИНА

ВИННИЧЕНКІВСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

31 жовтня 1970 року в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку відбувся літературний вечір з нагоди 90-річчя від дня народження Володимира Винниченка. Вечір улаштувала Комісія УВАН для охорони і вивчення літературної спадщини В. Винниченка та об'єднання українських письменників „Слово".

Можна критично ставитися до В. Винниченка, як до політика, але не можна викреслити Винниченка з української літератури. Він увійшов до історії літератури, його читають сьогодні. На Винниченківський вечір прийшла повна заля людей, і треба дякувати ініціяторові вечора проф. Г. Костюкові і режисерам О. Добровольській та Й. Гірнякові, за такий вечір.

Вступне слово Г. Костюка було коротке. Він нагадав про ентузіязм, з яким зустріли прихід молодого Винниченка в літературу. Леся Українка та Іван Франко. „Де ти такий узявся?" писав Франко. Статтю з цими словами тепер не вміщують до збірки його творів. Писань Винниченка не перевидають сьогодні ані на Україні, ні на еміграції.

Одне з ранніх оповідань Винниченка — „Момент" прочитав артист М. Яблонський. Група артистів (Й. Гірняк, В. Змій, М. Пришляк, Р. Шуган, М. Яблонський) прочитала оповідання „Раб краси". Й. Гірняк — неперевершений мистець слова. Він говорить, і зразу злітають зорові образи. А у раннього Винниченка їх рясно, вони насичені кольорами, вони живуть, повні крови й плоті. Молоді виконавці уже досягли різних ступенів майстерности; щасливі, мають у кого вчитися. Вони зуміли прочитати Винниченкове оповідання. Пишу ці рядки кілька днів після вистави, а в уяві селянський молодик, якому все сумно (тепер кажемо—„хронічна депресія") все він грає жалібних пісень на сопілці. А почув оркестру і забув „раб краси" все на світі, і працю, і кохану дівчину.

В другій частині вечора група акторів виконала монтаж Винниченкової драми „Між двох сил", дія відбувається на початку 1918 року в одному з провінційних міст України. Лишаю літературним критикам судити про мистецьку вартість драми. Я сприйняла її як документ часу, репортаж, написаний під свіжим враженням, оцінку подій на Україні. Драма цікава для тих, хто намагається зрозуміти психологію Винниченка - політика в роках 1919-29. Написаний в лютому - березні 1918 року, вона гостро антибольшевицька, Героїня драми видатна артистка Софія, дочка українського робітника - залізничника і селянки, гарна, прекраснодушна і очевидно простодушна, пристала до большевиків, зачарована їх гаслами соціяльної революції, і опинилась „між двох сил": між большевиками, виведенними як чужосторонній елемент на Україні, і українськими національними силами, що в драмі виступають, як Софіїні батько і два брати (третій брат, як і вона сама, пішов до большевиків). Негативніше большевиків, здається, не можна представити в одному з епізодів, випущеному в монтажі, про який пишемо, червоногвардійці дивляться з вікна ревтрибуналу на розстріли українців, що відбуваються на подвір'ї і з захватом говорять про це видовище. Через усю драму большевики говорять майже виключно російською мовою; від своєї партійних товаришів Софія чує, що України не було, нема і не буде. Брата її, вільного козака, розстріляно. Батько називає Софію братовбивником, хоче її смерти. Большевики їй не довіряють. Драма кінчається самогубством Софії.

Монтаж драми, що його для читання на літературному вечорі зробила Олімпія Добровольська, їй удався. Увага авдиторії була в напруженні. Як режисер, Добровольська досягла того, що артисти виступили, як дисциплінований і добрий ансамбль. Кожний уміг донести Винниченкове слово до слухача. Мабуть досягти такої зіграности було справою нелегкою, адже артисти прийшли з різних театрів і шкіл, досвідчені і аматори. Читав Йосип Гірняк, читав відомий актор з Театру Блавацького В. Королик, читали учні О. Добровольської, актори Театру „Слово" — В. Змій, О. Кириченко, І. Шуган, актор Нового Театру М. Яблонський і зовсім молоді артисти М. Пришляк та Р. Шуган.

Йосип Гірняк своїм читанням супровідних коментарів творив настрій і будував нерівне тло, на якому розгорталась дія. Надзвичайно йому вдалась ще й епізодична роля селянина, що казав: „нема ж спасіння од тої свободи: там зарізали, там спалили, там обібрали". Так і постала картина тогочасного гуляй-поля.

Ольга Кириченко виступала в ролі героїні Софії. Читала майстерно. Сьогодні не віриться, що людина в часі революції могла бути аж такою наївною. Але бувало! Ходили ж ідеалісти до большевиків, і як відомо, не тільки українці.

На загал літературний вечір удався. Твори Володимира Винниченка читали добре.

Любов Дражевська

Срібний ювілей подружжя панства Катерини і Миколи Кунків

Панство Катерина і Микола Кунка 25-го жовтня ц. р. відзначили 25-ліття свого подружнього життя. Відзначення відбулося в ресторані п. Йосифа Ляховича в Глен Спей, Н. Й. Присутніми були діти Ювілянтів та члени Родини, приятелі й знайомі. Найстарший син Панства Кунків Петро дякував Батькам за дбайливе виховання та невтомне піклування про своїх дітей. Він бажав їм в здоров'ї та щасті дочекатися Золотого і Диямантового Ювілеїв Подружнього Життя. Також інші присутні складали ґратуляції та бажання здоров'я й дальших життьових успіхів Ювілянтам. На світлині Ювілянти крають ювілейний торт.

Члени родини панства Кунків є членами УНС. Відділ ім. Богдана Хмельницького в Брукліні, Н. Й.

(М. К.)

Доповідь проф. Бориса Мартоса в Нюарку

З рамени Союзу Українок 86-го Відд. в Нюарку, 10-го листопада ц. р. відбувся вечір в честь Симона Петлюри, з доповідачем проф. Борисом Мартосом. Голова Відділу пані Люба Лапичак привітала й представила нашого колишнього прем'єра Української Народної Республіки Бориса Мартоса і при цьому згадала про важливіші факти із його життя.

Доповідь проф. Б. Мартоса була незвичайно цікава, тому, що історичні факти послужили тільки засобом накреслення характеристики постаті Симона Петлюри.

Уже в молодих - шкільних роках С. Петлюра знаходив признання своїх здібностей у високопоставлених осіб. Це давало йому незвичайну змогу вибрати шлях кар'єри. Він одначе своє життєве завдання розумів виключно у службі народові. Цьому розумінню він залишився вірним почерез ціле своє життя.

Людина — естет, зовсім не вибагливий, скромний у своїх вимогах.

Людина — великого інтелекту, одначе при цьому він розумів, що є ділянки поза його засягом, наприклад у своїх військових справах він полягав на опінії військових фахівців.

У Симона Петлюри було вічне намагання поповнювати себе у різних ділянках науки і його стремління у цьому напрямі ніколи не вигасали.

Людина ентузіязму, з вмінням його передати рядовому козацтву і усім старшинам у найбільш критичних моментах.

Усі ці прикмети, в додатку із зрозумінням карности і строгої дисципліни, створили із нього ідеального отамана. Ота - батько, ман - душа, одухотворення.

Для покоління молодшого від покоління доповідача, події визвольних змагань є вже історією, але проф. Б. Мартос сучасник тих подій, наново вичарував їх з минулого і вони стали наче б сучасні.

Л. Коленська

КАРАВАНСЬКОМУ „ДОДАЛИ" 5 РОКІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вєтських військ і приходом німців була звільнена з львівської тюрми в числі 16 ущілілих. Тоді ж пішла в підпілля: до 1947 р. була керівником Української Червоного Хреста, співпрацювала в журналі „Ідея і Чин", була зв'язана з ОУН. Арештована 1947 р. в Ходорові. При арешті відстрілювалась, когось убила і поранила, була поранена в голову. В тюрмі, прийшовши до себе, розкусила ампулю з ціянкалієм, але її врятували. ОСО („особое совещание") засудило її на 25 років в'язниці. До квітня 1969 року перебувала в Владимирській тюрмі.

2. Дідик Галина, нар. 1912 р., учителька. До початку 1947 р. — заступник керівника Червоного Хреста при УПА, потім розвідниця і зв'язкова ОУН. Арештована в квітні 1950 р. Дім, де вона переховувалась разом з генералом Шухевичем, був оточений. Шухевич згинув у перестрілці (або застрелився, бачивши безвихідність становища), а Г. Дідик намагалась покінчити з собою, прийнявши отрую. Засуджена на 25 років. До квітня 1969 р. була у Владимирській тюрмі.

3. Гусяк Дарія, нар. 1924 р., зв'язкова ОУН, арештована в березні 1950 р., засуджена на 25 років. У Владимирській тюрмі провела 19 років.

4. Пальчак Марія, 1927 р., зв'язкова ОУН, арештована в 1958 р., засуджена на 15 років.

Серед цілого ряду інших в'язнів, що сидять в ЖХ 385/3, варті уваги імена трьох дівчат — Олени Рогалевої, нар. 1952 року, Петрашко та Потеменко, засуджених 1969 р. в Краснодарі на 5 років в'язниці кожна, за антисовєтську пропаґанду, поширювання листівок, диверсію: підпали адміністраційних будинків, міліції, прокуратури, суду й приватних домів партійних боїв. Їхня підпільна акція свідчить про те, що між старшою і молодшою генераціями немає великої різниці щодо ставлення до совєтської влади.

В тому ж числі „Хроніки поточних подій" пише, що за участь у голодівці на знак протесту проти загострення таборового режиму у Владимирську тюрму переведено Василя Куланіна, засудженого на 8 років за участь в Українському Національному Фронті, а також Миколу Драгмша та Миколу Тарнавського (отримали по 7 і 6 років за участь в марксистській групі в Одесі 1965 року).

ДЕРЖАВНІ ПРЕМІЇ В СССР

Цьогорічні нагороди „Державною премією СССР 1970 року в ділянці науки і техніки" і „в ділянці літератури і мистецтва" виразно показали, що сучасний ЦК КПСС найбільше зацікавлений в технології, в технічно - економічному розвитку імперії: за здобутки в ділянці науки й техніки нагороджено 15 колективів з сотнями співробітників, а за досягнення в ділянці літератури й мистецтва — 7 осіб та три колективи. Між ними найбільше нагороджено росіян. З діячів культури і мистецтва в совєтському розумінні в Україні нагороджено лише одного, Павла Вірського, як „народного артиста СССР", за „концертові програми 1966 - 69 років в державному заслуженому Ансамблі Танцю Української ССР", про що повідомила „Ізвєстія" з 7-го листопада.

15 000 НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Московські „Ізвєстія" з 10 листопада повідомили, що „на Україні в 15 000 населених пунктів впродовж кількох років немає зареєстрованих будь-яких правопорушень". Газета подає, що „все це — наслідок щоденної праці й заходів багатьох сотень тисяч людей, кровно зацікавлених у охороні порядку та належного виконання законів. Однак, розповідаючи про міліціонера в Донецькому Улянівському, газета зазначає, що міліція має обов'язок не лише карати за вчинки, чи попереджувати погані вчинки, а й допомагати влаштовувати на працю тих, яких випущено з тюрем.

НОВИЙ КОМУНОКИТАЙСЬКИЙ ГЕРБ?

Під час відзначування 21-ї річниці з часу встановлення червоного режиму, Мао Тседуна в Китаї, у Пейпінгу та в інших містах над офіційними трибунами було вивішено нової форми герб, репродукований на фотознімках міжнародних агенцій новин. Новий герб, як і раніше, має в своїй основі ті ж самі серп і молот, що їх має і совєтська емблема. Але в китайській версії до них додано навскіс ще й рушницю, як символ оборони країни — або ж нападу на інші країни, залежно, хто як цю символіку буде трактувати. Не відомо, чи новий серпо-молото-рушничний герб буде проголошений новим постійним державним знаком червоного Китаю.

У Ст. Томас в Канаді вулицю „Кент" названо „Українською"

Сент Томас, Онтаріо. — Місцеве радіо, телевізія і щоденник „Ст. Томас Таймс Джорнал" повідомили в жовтні, що на прохання українських жителів міста Ст. Томас у південно-західній частині області Онтаріо, міська управа і суд без жадних застережень вирішили перейменувати вулицю „Кент" на „Українську", щоб так вшанувати зразкових громадян українського роду в тому місті. Всі потрібні старання про перейменування вулиці поробив Комітет, яким керував громадський діяч Д. Падучак і до складу якого входили переважно представники Ліги Визволення України. Під час церемонії відкриття новоназваної вулиці „Української" вулиці посадник міста Е. О. Феджой перетяв стрічку, вулиця була прикрашена канадійськими і українськими національними прапорами; на церемонії, а потім на бенкеті були присутні пароxи обох українських церков у Ст. Томас. Головну промову на бенкеті виголосив англійською мовою д-р С. Рослицький, згадавши також про сучасне важке становище української нації на її Рідних Землях. Інший промовець, федеральний посол П. Стаффорд, закликав українців дбати про свій дорібок, адже Україна в неволі. Тижневик „Гомін України" 7-го листопада помістив докладний репортаж С - ка із тих святкувань та фотознімку з посадника міста, коли він перетинає стрічку на новій вулиці, гарній „Українській" вулиці.

XII Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціятиви й фундації Марусі Бек, радної м. Дітройту, продовжуємо Літературні Конкурси для творів жіночого пера. У виконанні цієї постанови проголошуємо XII. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО.

Предметом цього Літературного Конкурсу СФУЖО є оповідання для дітей. Воно може бути написане для дітей дошкільного (3 - 6 років) і дітей шкільного віку (7 - 12 років).

За найкращі твори обох категорій будуть признані дві рівнорядні нагороди — по 100 дол. кожна.

Учасницями конкурсу можуть бути жінки - письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Реченець Конкурсу; 31-ше березня 1971 р.

До Жюрі XII. Літ. Конкурсу СФУЖО входять: д-р Борис Білаш, Іванна Качор і Віра Марчук, всі з Вінніпегу.

Конкурсові твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом. Окремо в запечатаній конверті слід подати справжнє прізвище автора. Надсилати на адресу: Woman's World, P. O. Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 20 ЛИСТОПАДА 1970 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 5-ий Відд. о год. 7:30 веч. в Авдиторії Укр. Кат. Церкви Чесного Хреста, 37-09 31-ша Евню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

УКРАЇНКА ПРОЄКТУЄ КОСТЮМИ ДЛЯ ТЕАТРАЛЬНОГО ЦЕНТРУ

Вінніпеґ. — Українка, молода мисткиня Ненсі Паньків, завідує ґардеробою театральних костюмів Манітобського Театрального Центру. Вона не лише відповідає за готовість тих костюмів до вжитку на сцені в різних виставах, а й проєктує нові для підготовлюваних вистав, підбирає для акторів усе потрібне, включно із взуттям та біжутерією. В ґардеробі Манітобського Театрального Центру є вже біля 500 костюмів.

СОЮЗОВІ ДІЯЧІ! За десять місяців 1970 року ми придбали 4,350 членів. Щоб покрити вимкові, „ювілейні" втрати й успішно закінчити цей конвенційний рік, нам треба 6,000 членів. Допоможіть в останніх двох місяцях придбати ще 1,650 нових членів.

ТАРЗАН, Ч. 6465. Наомі старається виправдувати доктора Доміні

Не можу вийти з дива, Наомі, з приводу дивної поведінки доктора Доміні. Він повинен кричати з радости з приводу твого видужання, а не погрожувати тобі, що відкличуть твоє призначення медсестри і відішлють тебе додому.

Я зранила його професійну гордість довір'ям до Момбасі і вождеві Меду. Не хочу залишати Африки або тебе...

Він пішов, щоб знову сказати сотникові Дикому Котові, щоб викликати через радіо з Момбузі гелікоптер...

Говорім тільки про себе. Це так чудово почуватися знову здоровою!